

Kurs na żeglarza jachtowego

Uprawnienia osoby posiadającej patent żeglarza jachtowego

Osoba posiadająca **patent żeglarza jachtowego** jest uprawniona do:

- prowadzenia jachtów żaglowych bez ograniczeń po wodach śródlądowych
- prowadzenia jachtów o długości kadłuba do 12 m po morskich wodach wewnętrznych oraz pozostałych wodach morskich w strefie do 2 Mm od brzegu, wyłącznie w porze dziennej

Wzór patentu żeglarza jachtowego

Wymagania: Ukończone 14 lat i zdany egzamin

Szkolenie na patent żeglarza jachtowego

Osoba ubiegająca się o patent żeglarza jachtowego powinna opanować wiedzę i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne prowadzenie jachtu.

Program szkolenia na patent żeglarza jachtowego obejmuje zagadnienia teoretyczne i umiejętności praktyczne

Zagadnienia teoretyczne (zgodnie z wytycznymi PZZ):

1. Przepisy

1.1 Podstawowe przepisy żeglugowe obowiązujące na wodach śródlądowych odnoszące się do żeglugi jachtowej:

- wybrane definicje,
- zasady ruchu żeglugowego,
- sygnalizacja wzrokowa i dźwiękowa statków,
- sygnały wzywania pomocy,
- znaki żeglugowe,
- uprawnienia do prowadzenia jachtów żaglowych,
- dokumenty jachtu żaglowego,
- ogólne przepisy bezpieczeństwa,
- wypadki i awarie - zasady postępowania,
- przepisy lokalne.

1.2 Elementarne wiadomości o przepisach obowiązujących na morzu oraz przepisy portowe.

1.3 Etykieta jachtowa – zasady zachowania się na jachcie i obyczaje żeglarskie, etykieta flagowa.

1.4 Podstawowe zasady ochrony wodnego środowiska naturalnego.

2. Wiadomości o śródlądowych jachtach żaglowych

- 2.1 Rodzaje jachtów śródlądowych, podział ze względu na budowę, osprzęt i eksploatację.
- 2.2 Nazewnictwo podstawowych części składowych jachtu śródlądowego i jego osprzętu.
- 2.3 Zasady obsługi silnika jachtowego.
- 2.4 Zasady obsługi instalacji jachtowych: paliwowej, gazowej, elektrycznej, wodnej.
- 2.5 Wyposażenie jachtu niezbędne do bezpiecznej żeglugi: ratownicze, przeciwpożarowe, medyczne.

3. Teoria żeglowania

- 3.1 Wiatr rzeczywisty i pozorny.
- 3.2 Kursy jachtu względem wiatru.
- 3.3 Działanie steru i miecza.
- 3.4 Siły działające na jacht będący w ruchu.
- 3.5 Stateczność jachtu.
- 3.6 Praca żagli.
- 3.7 Nawietrzność i zawietrzność jachtu.

4. Locja.

- 4.1 Śródlądowy szlak żeglugowy:
 - informacje o korycie rzeki,
 - oznakowanie szlaku żeglugowego,
 - elementarne informacje o budowlach hydrotechnicznych – śluza, jaz,
 - informacje o popularnych polskich szlakach żeglugowych.
- 4.2 Elementarne wiadomości o nawigacyjnym oznakowaniu wód morskich oraz zaplanowanie krótkiej żeglugi po wodach morskich.

5. Ratownictwo

- 5.1 Bezpieczeństwo żeglugi i ratownictwo w żegludze śródlądowej:
 - osobiste środki wypornościowe, rodzaje i sposoby posługiwania się nimi,
 - inne środki bezpieczeństwa na jachcie śródlądowym,
 - przygotowanie jachtu i załogi do żeglugi w trudnych warunkach pogodowych,
 - zasady zachowania się po wywrotce jachtu,
 - zasady postępowania podczas alarmu „człowiek za burta”,
 - wiadomości o służbach ratowniczych na wodach śródlądowych,
 - podstawy pomocy przedmedycznej w najczęściej występujących obrażeniach na jachcie,
 - zasady działań ratowniczych w trudnych warunkach pogodowych.
- 5.2 Podstawowe informacje o ratownictwie na wodach morskich:
 - Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa /SAR/, Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne,
 - ratownictwo brzegowe: brzegowe stacje ratownictwa, stacje ratownictwa morskiego,
 - sygnałowe środki ratownicze.

6. Meteorologia

- 6.1 Podstawowe wiadomości o wiatrach - znajomość skali Beauforta.
- 6.2 Podstawowa znajomość wybranych zjawisk meteorologicznych.
- 6.3 Niebezpieczne dla żeglarzy zjawiska meteorologiczne, ich oznaki i sposób postępowania.
- 6.4 Znajomość meteorologii w zakresie rozumienia komunikatów meteorologicznych i prognoz pogody.
- 6.5 Umiejętność uzyskiwania prognoz pogody.

7. Zasady manewrowania śródlądowym jachtem żaglowym pod żaglami i na silniku

7.1 Manewry pod żaglami.

7.2 Manewry na silniku.

7.3 Cumowanie i kotwiczenie.

7.4 Kierowanie załogą, komendy żeglarskie.

7.5 Umiejętność planowania i wyboru drogi jachtu.

7.6 Żeglowanie w trudnych warunkach pogodowych.

7.7 Żegluga na rzece.

Umiejętności praktyczne (zgodnie z wytycznymi PZŻ):

1. Umiejętność wykonywania następujących czynności i zasady bezpieczeństwa ich wykonywania:

- użytkowanie środków ratunkowych
- poruszanie się po jachcie
- obsługa żagli
- obsługa szotów
- refowanie żagli
- obsługa miecza
- obsługa urządzenia sterowego
- obsługa silnika przyczepnego lub stacjonarnego
- obsługa cum, praca cumami
- obsługa odbijaczy
- umiejętność pagajowania,
- użytkowanie bosaka i pychu
- umiejętność balastowania
- obsługa kotwicy
- obsługa podstawowych instalacji na jachcie: paliwowej, wodnej, elektrycznej, gazowej
- taklowanie jachtu, klar jachtu
- przygotowanie jachtu do wypłynięcia, sprawdzenia stanu technicznego jachtu żaglowego i jego wyposażenia z uwagi na bezpieczeństwo żeglugi
- przygotowanie jachtu do żeglugi w trudnych warunkach pogodowych
- poprawny dobór ożaglowania
- regulacja powierzchni ożaglowania
- trzymanie kursu
- regulacja prędkości pod żaglami i na silniku
- nadawanie prędkości początkowej /bieg do przodu, bieg wsteczny/
- hamowanie przy pomocy kotwicy
- cumowanie jachtu
- obrót lub przesunięcie jachtu przy pomocy, praca cumami
- kotwiczenie jachtu na otwartym akwenu i przy brzegu

2. Umiejętność wykonania następujących manewrów:

2.1 Manewry pod żaglami:

- zmiana kursu - odpadanie, ostrzenie
- zacieśniona cyrkulacja
- zwrot przez sztag
- zwrot przez rufę
- stawanie w dryf
- alarm „człowiek za burtą”

- dojscie do boi
- odejscie od boi
- stawanie na kotwicy
- zejście z kotwicy
- odejscie od nabrzeża
- dojscie do nabrzeża

2.2 Manewry na silniku:

- zmiana kursu
- zacieśniona cyrkulacja
- odejscie od nabrzeża
- dojscie do nabrzeża
- alarm „człowiek za burta”
- dojscie do boi
- odejscie od boi
- stawanie na kotwicy
- zejście z kotwicy
- holowanie pojedynczego jachtu

3. Prace bosmańskie:

- umiejętność wiązania podstawowych węzłów żeglarskich: prosty, ratowniczy (dwa sposoby), knagowy, ósemkowy, refowy, szotowy, flagowy, rożkowy, sztyk, wyblinka, cumowy żeglarski, buchta,
- podstawowe naprawy osprzętu i instalacji jachtowych.

Egzamin na patent żeglarza jachtowego:

Osoba podchodząca do egzaminu na patent żeglarza jachtowego musi przedstawić komisji egzaminacyjnej następujące dokumenty:

- dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość (dowód osobisty, legitymacje szkolną)
- dokument potwierdzający upoważniającego do skorzystania ze zniżki 50% za egzamin (uczniowi i studenci do 26 roku)
- kopia dowodu wpłaty za egzamin (wydruk przelewu elektronicznego, polecenie przelewu z poczty) osoba dorosła - 250zł, uczeń/student - 125zł
- w przypadku osób niepełnoletnich pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych na udział w egzaminie

Egzamin składa się z dwóch części - teoretycznej i praktycznej.

Część teoretyczna ma formę testu jednokrotnego wyboru. Test zawiera 75 pytań i na jego rozwiązanie jest 90 minut. Warunkiem zdania testu jest uzyskanie 65 prawidłowych odpowiedzi.

Część praktyczna egzaminu polega na wykonaniu manewrów egzaminacyjnych wybranych przez komisję egzaminacyjną. Komisja dobiera indywidualnie manewry egzaminacyjne dla każdej osoby. Warunkiem zdania egzaminu jest poprawne wykonanie wszystkich manewrów egzaminacyjnych. W trakcie egzaminu dopuszcza się jednokrotne powtórzenie źle wykonanego manewru.

Egzamin praktyczny prowadzony jest na jachtach typu słup o długości kadłuba co najmniej 5,5m wyposażonych w silnik z biegiem wstecznym. W trakcie trwania egzaminu siła wiatru powinna mieścić się w granicy 1- 5 stopni w skali Beauforta. Akwen egzaminacyjny musi mieć dostępny pomost wyposażony w urządzenia cumownicze oraz dostępną boję cumowniczą.

Procedura uzyskania patentu żeglarza jachtowego:

- zdanie egzaminu na patent żeglarza jachtowego
 - złożenie wymaganych dokumentów:
- wypełnionego i wygenerowanego wniosku o wydanie patentu (strona internetowa <https://patenty.pya.org.pl/>)
 - zdjęcia o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm (zdjęcie nie może być zeskanowane)
 - oryginału zaświadczenia o zdaniu egzaminu wystawionego przez komisję egzaminacyjną
 - kopii dokumentu upoważniającego do skorzystania ze zniżki 50% za wydanie patentu (uczniów i studentów do 26 lat)
 - kopia dowodu opłaty za wydanie patentu żeglarskiego
osoba dorosła 50zł
uczeń/student 25zł
 - w przypadku osób niepełnoletnich pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych na uprawianie żeglarstwa

